

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

SAAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Krabbendijke

21/11/2019
jaargang 98

nr **08**

Op 22 mei 1888 wordt B. Meeuwse uit Krabbendijke gekozen tot ouderling. Als ds. D. Janse hem staande de vergadering vraagt of hij zijn verkiezing wil aanvaarden, vraagt hij bedenktijd, mede omdat hij niet kan lezen of schrijven. Een en ander drijft hem wel uit tot de Heere, Die hem krachtig bepaalt bij Mattheüs 10 vers 19b: 'Zo zult gij niet bezorgd zijn hoe of wat gij spreken zult; want het zal u in dezelve ure gegeven worden wat gij

spreken zult'. Met vrijmoedigheid mag hij dan het ouderlingschap aanvaarden. Na zijn overlijden, op 30 augustus 1938, schrijft ds. G.H. Kersten in De Saambinder onder meer: 'Meer dan 50 jaar heeft hij als ouderling mogen dienen en de zorgen en lasten der gemeente gedragen. (...) Thans is Bartel niet meer bij ons. Hij rust van zijn arbeid in de volmaakte heerlijkheid en in de gemeenschap met Christus en al de heiligen voor de troon Gods'.

Wie is aan Hem gelijk?

Wie het Hooglied van Salomo opent, ziet zowel de Christus als de christen in het hart. In dit lied der liederen klopt het hart van het genadeleven en vindt u de ziel van het geestelijke gemeenschapsleven.

Hij draagt de banier
boven tienduizend.
Hooglied 5:10b

Onze tekst is genomen uit het vijfde hoofdstuk. Daar heeft iemand van gezegd: 'We zien er de bruid op haar slechtst, en de Bruidegom op Zijn best'. En dat laat zich verstaan als we bedenken dat het eerste gedeelte van ons teksthoofdstuk de bruid tekent in een staat van geestelijke verachtering en van geestelijke ingezonkenheid. Het voert te ver om de bijzonderheden daarvan nu na te gaan. Toch treft het altijd weer dat een afgewezen Bruidegom in Zijn heengaan toch iets achterlaat wat het hart van de bruid weer gaande maakt. Vloeiende mirre op de handhaven des slots. Een liefdesblijk, een gunstbewijs. En de vrucht? 'Mijn ingewand werd ontroerd om Zijnenwil' en: 'mijn ziel ging uit vanwege Zijn spreken'. De bruid kan het in haar verachterde en ingezonken leven niet meer uithouden. Ze gaat uit om Hem te zoeken dien haar ziel liefheeft. Bij de wachters vindt ze enkel onbegrip en afwijzing. Uiteindelijk komt ze in het gezelschap van de dochteren van Jeruzalem. Comrie ziet in hen de kleinen in de genade, die hoogachting hebben voor Gods kinderen en liefde tot Jezus.

Haar Liefste

Op de vraag van deze dochteren wat haar Liefste dan toch meer is dan een andere liefste, begint ze Hem uit te tekenen van het hoofd tot aan de voeten en eindigt met te zeggen: 'en al wat aan Hem is, is gans begeerlijk'. En binnen dat bestek lezen we ook de woorden van onze tekst: 'Hij draagt de banier boven tienduizend'.

ds. A.T. Huijser,
Sliedrecht

De kanttkening zegt: 'Het is een gelijkenis genomen van een vaandragers en zijn vaandel, dat men boven al de andere zien kan. De zin is dat de Heere Christus uitsteekt boven alle engelen en andere creaturen, overmits Hij in Zijn hand draagt en alleen staande houdt, door Zijn Goddelijke kracht, de banier van Zijn Heilig Evangelie'. Eigenlijk zegt de bruid hier: zoals Hij is, zo is er maar één. Hij steekt boven allen en boven alles uit. Niemand is aan Hem gelijk, niemand kan Hem evenaren. Eén van de verklaarders zegt: 'Denk u een schare van tienduizend medicijnmeesters in, is er één van die gelijk aan Christus, de hemelse Medicijnmeester? Denk u tienduizend herders in, is er één van die gelijk aan Christus, de goede Herder, Die Zijn leven stelde voor de schapen?'

'En nog is er plaats'. Je kunt er nooit te slecht voor zijn, wel te goed. Je kunt er nooit te goddeloos voor zijn, wel te vroom.

De bruid wil eigenlijk zeggen: 'Wat ik in Hem gevonden heb, heb ik bij geen van mijn andere liefsten ooit gevonden'. En dat maakt nu juist haar gemis uit. Als ze Hem niet in het oog heeft, dan mist ze de grond van haar hoop, het fundament van haar geloof en het voorwerp van haar liefde. Ze kon met niets en niemand meer leven dan met Jezus alleen. En daar ligt dan ook het onderscheid tussen de bruid en de dochteren van Jeruzalem. Weliswaar was er liefde en hoogachting in hun ziel voor Jezus, maar er waren nog andere liefsten waarmee ze zich op de been konden houden.

Andere liefsten

Ach, zo zijn er nog onder Gods kinderen die wel een uitgang naar de Middelaar kennen, maar daar niet in doorbreken, omdat ze nog zoveel aangenaamheid vinden in het gestaltelijke leven. Ze blijven ten diepste, ondanks hun gemis van een vast fundament, in leven en op de been. Maar de bruid was alle gronden buiten Jezus kwijt geraakt. En in die weg heeft ze Hem als de enige en vaste grond mogen overhouden.

In dit nummer

4 Commentaar:
Bed - Bad - Brood

10 Nieuwbouw
Boezemsingelkerk

20 Toevluchtnemend
geloof

- 2 Wie is aan Hem gelijk?
- 3 Het zien op Jezus in Zijn leven [46]
- 5 De hoofdredacteur [3]
- 6 De Heilige Doop [3]
- 7 Al deze woorden [46]
- 8 Momenten in de Christenreis [11]
- 9 Lezen en laten lezen [2]
- 11 Generale Synode [8]
- 12 Boekennieuws
- 13 Kerknieuws
- 13 Berichten
- 14 Kerkdiensten
- 19 Jeugdrubriek

Het zien op Jezus in Zijn leven [46]

Maar dat maakt het gemis van Hem des te pijnlijker.

Voelt u de bruid daarin aan? Heeft de Heere u in de handhaving van Zijn heilig recht van alle gronden en van alle liefsten afgestoten? Heeft Hij u als een verloren mens grond willen schenken buiten uzelf in Christus? O, dan zult u de bruid verstaan: 'Hij draagt de banier boven tienduizend! Zoals Hij is er maar één'. Dan zult u bij tijden zeggen: 'Met Jezus heb ik alles, en zonder Jezus heb ik niets'. Dan zult u onder Zijn banier begeren te schuilen; dan begeert u onder Zijn banier en in Zijn kracht uw strijd te strijden tegen uw doodsvijanden, satan, wereld en eigen vlees. Maar, dan zult u ook zien en weten dat er onder die banier plaats is voor de grootste van de zondaren.

Nooit te slecht

In het natuurlijke leven moet er soms aan veel voorwaarden worden voldaan om ergens bij te komen. Om onder de vlag van een bepaald legeronderdeel te kunnen dienen moet men aan allerlei eisen voldoen. Daarvoor kan men worden afgekeurd. Maar zo is het niet onder de banier van Koning Jezus. Onder Zijn banier legeren de afgekeurden, de kreupelen, de hulpelozen, de armen en de nooddriftigen. En waar die banier ontrold mag worden, daar staat voor aller oog te lezen: 'En nog is er plaats'. Je kunt er nooit te slecht voor zijn, wel te goed. Je kunt er nooit te goddeloos voor zijn, wel te vroom. Onder deze banier hebben zelfs Rachab en Manasse een plaats gevonden. En wie er onder komt, verheft Hem vrij tot in de hoogste top en zingt bij tijden: 'Beminnelijk Vorst, Uw schoonheid hoog te loven, gaat al het schoon der mensen ver te boven'.

Maar wie onder Zijn banier niet komt en onder satans vaandel blijft, of onder het vaandel van eigen vroomheid leeft, komt om! Kom, zijn er die hongeren en dorsten naar Zijn gerechtigheid, en die hoe langer hoe meer aan een einde komen met al hun vorige liefsten? Weet dat Hij wacht om genadig te zijn. Hij is bekwaam en gewillig om al uw nooddrift in heerlijkheid te vervullen. Weet u niet hoe u bij Hem komen moet? Laat het uw verzuchting dan zijn met de bruid: 'Trek mij, wij zullen U nalopen'. Amen.

Isaac Ambrosius

HOOFDSTUK 5

4. Van het hopen op Jezus in dit opzicht

Laat ons op Jezus hopen, zoals Hij het grote werk van onze zaligheid in Zijn leven op Zich heeft genomen. Ik spreek hier niet over een wankelende en twijfelmoedige hoop, maar van een zekere hoop, een hoop die wel gegrond is. De hoofdvraag van een ziel is: of Christus' leven mij ook toekomt, of al die geopende stukken van Zijn leven mij ook aangaan, of Zijn inwonende rechtvaardigheid en dadelijke heiligheid ook mij wel tot gerechtigheid is toegerekend. En welke zijn de gronden en vastigheden waarop mijn hoop gebouwd is?

O, zie in uw ziel wat genadige werkingen van het leven van Christus daar zijn! Gewisselijk, Zijn leven is niet zonder alle invloeiingen op onze geest, indien wij anders Zijn ledematen zijn en Hij ons hoofd is. Het hoofd, zeggen wij, deelt het leven, het gevoel en de beweging aan de ledematen mede, en zo deelt Christus ook mede geestelijk leven, gevoel en beweging aan Zijn leden.

O, heerlijke werkingen, vloeiende uit het leven van Christus in de zielen der gelovigen! Ik zal ze voorstellen:

1. Indien Christus' leven het mijne is, zo ben ik bevrijd van de wet der zonde. Dit was het bewijs van de apostel: 'Want de wet des Geestes des levens in Christus Jezus heeft mij vrijgemaakt van de wet der zonde en des dood's' (Rom. 8:2). Christus' leven wordt genoemd: de Geest des levens, vanwege Zijn volmaaktheid, en deze Geest des levens heeft zodanige kracht in Zich, zijnde hier genoemd een wet, dat zij in de gelovigen een vrijheid van de wet of van de kracht der zonde uitwerkt. Ik kan niet anders denken, niettegenstaande de invloeiingen des levens van Christus op mij, dat echter de zonde gedurig in mij blijft. Ik ben en blijf een zondaar met betrekking tot de aankleving der zonde, maar ik ben bevrijd van de kracht der zonde, dat is van de schuld der zonde, zoveel haar verdoemende werking aangaat; en van de smart met betrekking tot haar heersende kracht.

2. Indien Christus' leven het mijne is, dan zal ik wandelen gelijk Hij gewandeld heeft. Zodanig is de kracht van het leven van Christus, dat het een overeenstemming zal bewerken en maken dat ons leven op zekere manier gelijk is aan Zijn leven. De apostel heeft aangemerkt dat onze gemeenschap met Christus zelfs op onze wandel werkende is: dat hij, die in Hem blijft, alsoo wandelt gelijk Hij gewandeld heeft (1 Joh. 2:6). Hierop wijzen al die heilige vermaningen: 'Wandelt in de liefde, gelijkerwijs ook Christus ons liefgehad heeft' (Ef. 5:2).

Kom dan, o mijn ziel, zie op Jezus en zie in uzelf, ja, zie en zie nog eens, tot gij meer en meer zijt veranderd naar Zijn gedaante. Is het zo dat gij in hetzelfde beeld met Christus zijt veranderd?

(wordt vervolgd)

Uit: "Het zien op Jezus" Isaac Ambrosius (uitg. Den Hertog).

Bed - Bad - Brood

De tegenstelling is schrijnend. In ons land blijken één miljoen armen te wonen. En inmiddels zijn er 179.000 miljonair-huishoudens in Nederland. Met die miljonairs zal het wel gaan, financieel gezien althans. Maar hoe zit het met de arme Nederlander? En wat kan de kerk hierin betekenen?

P.Schalk,
Veenendaal

Het aantal daklozen is in tien jaar gestegen van 18.000 naar 40.000.

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) heeft een omschrijving bedacht voor armen in Nederland. Iemand wordt als arme aangemerkt als hij of zij gedurende langere tijd niet de financiële middelen heeft voor de minimaal noodzakelijke goederen en voorzieningen. Daarbij moet je natuurlijk allereerst denken aan eten en drinken, maar ook aan een woonplek en (medische) voorzieningen voor persoonlijke verzorging. Kortom, bed, bad en brood.

Bed

Laten we beginnen bij het bed, oftewel een woonvoorziening. Een eigen huis is lang niet altijd haalbaar en betaalbaar voor arme mensen. Het bizarre is echter dat het huren van een woning in een aantal plaatsen in Nederland nog duurder is dan de lasten van een koopwoning. Alleen blijkt dat koopwoningen niet beschikbaar zijn voor arme mensen. Zij hebben vaak geen (vaste) baan en krijgen dan ook geen hypotheek. Daardoor zijn ze dus op huren aangewezen. Gelukkig zijn er ook sociale huurwoningen, maar, veel te weinig. Bovendien wonen er aardig wat mensen in een relatief goed-

kope huurwoning, terwijl ze een goed inkomen hebben. De doorstroming laat te wensen over. Daarnaast zijn er minder bedden beschikbaar in de geestelijke gezondheidszorg. En er is ook nog het probleem dat er veel asielzoekers zijn, die al dan niet woningen krijgen toegewezen. Kortom, nogal wat mensen hebben geen woning. Ze wonen noodgedwongen bij iemand in of op een studentenkamer. Of erger nog, hun bed bestaat uit een slaapzak, op straat misschien, of op zijn best in een nachtopvang. Het aantal daklozen is in tien jaar tijd gestegen van 18.000 naar 40.000.

Bad

Het woord 'bad' mag wel als een breed begrip gezien worden. Bad staat natuurlijk voor persoonlijke verzorging. Dat begint al met de basale mogelijkheden om jezelf te wassen, je kleding te reinigen, je tanden te poetsen en de noodzakelijke hygiëne toe te passen. Neem alleen al de mondverzorging. Onlangs werd bekend dat zeshonderd-duizend kinderen nooit naar de tandarts gaan. Niet omdat ze bang zijn voor de tandarts, maar omdat er geen geld voor

is. Tenminste, dat denken veel ouders. Heel veel mensen blijken niet te weten dat kinderen tot hun 18^e jaar recht hebben op vergoeding voor tandartskosten. Het woord 'bad' kan een nog bredere betekenis krijgen als het gaat om de verzorging. Medische zorg is van belang voor iedereen. Er zijn best grote zorgen over de zogenoemde zorgmijding. Dat is soms uit frustratie over wachtlijsten en dergelijke. Maar er is ook veel angst voor financiële gevolgen van een dokters- of ziekenhuisbezoek.

Brood

De eerste levensbehoefte is natuurlijk eten en drinken. Wat triest als je iemand in de prullenbak ziet graaien, omdat daar wellicht iets eetbaars is te vinden. Wat een drama dat we in het rijke Nederland te maken hebben met voedselbanken. Als je op internet zoekt op het woord 'voedselbank', dan kom je onmiddellijk bij een site waar je in één minuut kunt checken of je in aanmerking komt voor de voedselbank, en waar de dichtstbijzijnde voedselbank te vinden is. Blijkbaar wordt de voedselbank bijna als een basisvoorziening gezien. Logisch als je het aantal van één miljoen armen ziet. Dat gaat dan wel over 6 procent van onze bevolking.

Niet bij brood alleen

Heel mooi dat de overheid op allerlei onderdelen hulp biedt. Maar er wordt ook hulp geboden vanuit de kerken. Dat aandeel is ook fors gestegen. Jaarlijks geven de kerken ruim 40 miljoen euro uit aan diaconale hulp. Dat bedrag is nog te verdubbelen, als rekening gehouden wordt met de 1,3 miljoen uren die aan vrijwilligerswerk worden besteed. Wat bijzonder dat er op alle mogelijke manieren hulp geboden wordt aan arme mensen. En extra bijzonder als dat gebeuren mag vanuit de kerk. Die berekening van de kerkelijke ondersteuning mag overigens wel achterwege blijven. Laat het maar zo zijn dat de kerk hulp biedt, zowel materieel in geld en goederen, als immaterieel in aandacht en zorg. Meer nog, in christelijk hulpbetoon, dat altijd gepaard moet gaan met het Woord van God. Dat laatste is zo belangrijk. Niet als een doekje voor het bloeden. De kerk zal geen hulp bieden door wat geld of goed te geven, en verder te zeggen: Ga heen en wordt warm! Nee, de kerk heeft een boodschap aan armen en aan rijken. Namelijk dat we moeten leven, maar niet bij brood alleen!

'Steeds meer werd het gemis beseft'

Dr. Steenblok was 51 jaar toen de synode hem op 20 september 1945 tot hoofdredacteur van De Saambinder benoemde. Hij was toen net van Poortvliet naar Rotterdam-Centrum vertrokken.

L. Vogelaar,
Scherpenzeel

Op 17 oktober verscheen het eerste naoorlogse nummer van het blad. Daar was naar uitgezien, schreef de redactie: 'Het weder verschijnen van De Saambinder voldoet aan een door velen lang gevoelde behoefte; steeds meer werd het gemis van ons blad beseft; het was of de gemeenten op zichzelf waren aangewezen en van elkaar vervreemdden, vernemend zelfs de gewichtigste gebeurtenissen niet dan langs den omslachtigen weg van mondelinge mededeeling. Bovendien wordt een aangedaan onrecht hersteld. Het heeft ons diep gegriefd, dat nadat De Banier op eigen verzoek verdwenen was, De Saambinder verboden werd, zogenaamd omdat er geen papier was. Maar er was wél papier voor een nieuw uit te geven blad! Met dit excuus verblindde men veler oogen.'

Vele bezwaren

Net als zijn voorganger vulde de hoofdredacteur het blad voor een deel zelf. Overigens waren lang niet alle stukken ondertekend, dus er kunnen anonieme medewerkers zijn geweest. De enige andere vaste scribent die bekend is, was ds. W.C. Lamain. De Rijssense predikant begon in 1945 'Brieven Uit het Overjordaansche' te schrijven. 'Als een berg zie ik daar tegenop', verzuchtte hij. 'Het ontbreekt mij wel niet aan papier en inkt, maar... de tijd die daartoe nodig is... de stof of het onderwerp waarover mij gevraagd is te schrijven, enz. Er zijn vele bezwaren die ik niet allemaal op papier zetten kan. Wel heb ik eenige jaren in De Banier vragen beantwoord, doch brieven schrijven is weer iets anders. En terwijl ik nu schrijf, denk ik aan die kostelijke en voortreffelijke brieven van Vader Ledebouer (die in elk huisgezin wel mocht

Dr. C. Steenblok in 1941.

ten gevonden worden, vanwege den veel betekenenden inhoud). Aan het eind van een zijner brieven schreef hij: 'Het briefje is de post niet waard'. Zie vrienden, wanneer ik daaraan denk, dan zou de moed mij ontzinken om zulk een werk aan te vangen'. De Rijssense predikant durfde zich er toch niet aan te onttrekken. 'In den Tabernakel werd zelfs geitenhaar gebracht, en het werd door de priesters aanvaard'. Ds. Lamain bleef tot zijn overlijden in 1984 in De Saambinder publiceren. Vanaf 1947 kwamen zijn brieven uit Amerika.

Onderwijs

Vanaf 9 januari 1947 werd de gehele achterkant gevuld met een nieuwe rubriek, 'Ons onderwijs'. Daarvoor stond de hoofdredacteur maar liefst een kwart van het blad af. De hoofdonderwijzers A. van Bochove, P.J. Lamoré en Tj. Molenaar vorm-

den een Commissie van Redactie voor deze rubriek. Alle drie hadden vroeger ook al in De Saambinder geschreven. A. van Bochove (schoolhoofd in Rotterdam) voerde de eindredactie, zijn broer J. van Bochove (schoolhoofd in Zeist) meldde 'Nieuws uit eigen kring'. Ene 'Saskia' - het kon ook best een man zijn - schreef aansprekende artikelen voor kinderen. Tal van bijdragen kwamen nu van P. Kuijt, de gedreven onderwijs pionier uit Krabbendijke. Hij had een vaardige pen en is meerdere perioden medewerker van ons kerkelijk weekblad geweest: 1947-1949, 1963-1970 en van 1980 tot zijn overlijden in 1987.

Een volgende rubriek diende zich aan toen ds. J. van den Berg op 10 juli 1947 begon met artikelen over de zending. Hij schreef over de noodzaak en de geschiedenis ervan. Sinds het contact met de Armeense predikant ds. D.J. Benjamin was verbroken, hadden de Gereformeerde Gemeenten geen eigen zendingswerk meer. Daarvoor was kort na de oorlog wel animo, maar reeds onder zijn eerste bijdrage schreef ds. Van den Berg: 'P.S. Moge ik even opmerken dat het tevergeefs is om aan mij brieven te richten om onderzocht te worden, zonder verklaring van de plaatselijke kerkeraad? Reeds meldden zich personen rechtstreeks bij mij. Dat is absoluut vruchteloos'. De periode zonder zendeling duurde een halve eeuw, van 1912 tot 1962.

Decennialang

Kandidaat C. Hegeman uit Slikkerveer nam een beroep van Paterson-Peoples Park aan. Het duurde vier maanden voordat hij naar de Verenigde Staten vertrok. Tijdens die wachttijd begon hij op 9 oktober 1947 met de rubriek Kroniek. Al spoedig schreef hij daarin over de kerkgeschiedenis van Noordwijk aan Zee, het dorp waar hij als schooljongen en bakkersknecht had gewoond. In de volgende jaren werd menige kolom in De Saambinder gevuld met de brieven die ds. Lamain, ds. Hegeman of soms een andere predikant van overzee stuurde. Ds. Hegeman bleef medewerker tot 1972. Ds. Chr. van Dam leverde vanaf 24 juni 1948 meditatieve bijdragen. Daar voegde hij brieven 'Voor onze militairen' aan toe. Ds. Van Dam was medewerker tot zijn overlijden in 1976.

Op 7 april 1949 begon ds. K. de Gier met een 'Toelichting op de Nederlandse Geeloofsbelijdenis'. Bijna veertig jaar schreef hij in De Saambinder, in de jaren 1969-1985 als hoofdredacteur en daarna tot 1988 nog weer als medewerker.

(wordt vervolgd)

Door hetwelk de doop beduid werd...

Misschien komt u deze zinsnede bekend voor. Iedere keer wanneer de Heilige Doop bediend wordt, wordt er heel persoonlijk voor 'dit kind' gebeden. Hoeveel jaar geleden al? Toen we alleen maar konden huilen en onszelf bevullen. Toen er zelfs geen gedachte aan God was.

v. A.

De kern van het gebed, voorafgaand aan de doopbediening, is of de Heere uit grondeloze barmhartigheid dit kind in genade wil aanzien en door de Heilige Geest Zijn Zoon Jezus Christus wil inlijven. Daarna volgen de vruchten van deze inlijving in Christus: begraven worden met Christus, opstaan met Hem, kruisdragen achter Hem aan, aan Hem verbonden worden met geloof, hoop en liefde, getroost in leven en sterven, zonder schrik staan voor Zijn rechterstoel.

U hoort het, er is uitvoerig voor u gebeden om de levende band aan de Zaligmaker, in uw leven, sterven en op de oordeelsdag. Gebeden voor iemand die nog geen gedachte aan God had. Die niet naar God vroeg en ook niet kon bidden. Zouden we daar niet eens meer en goed over moeten nadenken?

Dit gebed om de inlijving in Christus van het te dopen kind wordt vooraf gegaan door een lange aanspraak. Die eindigt met de bovengenoemde woorden: 'door hetwelk de doop beduid werd'. Hoe vaak zou u deze woorden al gehoord hebben? Meegebeden? Maar verstaan we ook wat we horen en bidden? Het is verwonderlijk hoe helder onze vaders zijn in hun dooponderwijs. Dit klinkt zelfs door in hun gebeden. Teer, eenvoudig en Schrift-gebonden. Zelfs in de aanspraak van het doopgebed geven ze onderwijs over de betekenis van de (kinder)doop. 'Door hetwelk de doop beduid werd' slaat namelijk op twee gebeurtenissen uit het Oude Tes-

tament, die ook genoemd worden. Onze vaders belijden hier dus in het gebed dat deze beide gebeurtenissen in het Oude Testament wijzen op de 'beduiding' van de (kinder)doop in het Nieuwe Testament. Dat doen ze op grond van zorgvuldige exegese van 1 Petrus 3:20 en 21 en 1 Korinthe 10:1-5. Over de betekenis van de doop krijgen we dus onderwijs vanuit de zondvloed en de doortocht door de Rode Zee. Dit zijn de beide bewijsteksten voor de uitspraak 'door hetwelk de doop beduid werd':

- De God van Noach wordt aangeroepen voor dit kind met de woorden: 'Gij, Die naar Uw streng oordeel de ongelovige en onboetvaardige wereld met de zondvloed gestraft hebt, en de gelovige Noach, zijn acht zielen, behouden en bewaard'. Daar wordt de conclusie aan verbonden: door hetwelk de doop beduid werd. Dit doet men op grond van Petrus' woorden: '...in de dagen van Noach, als de ark toebereid werd; waarin weinige (dat is acht) zielen behouden werden door het water, waarvan het tegenbeeld, de doop, ons nu ook behoudt'. Het was net alsof dit gezin de Heilige Doop had ontvangen. Want het water maakt scheiding!
- Daarna wordt in het gebed opnieuw verwezen naar een gebeurtenis uit het Oude Testament: 'Gij, Die de verstokte farao met al zijn volk in de Rode Zee verdrongen hebt, en Uw volk Israël droogvoets daardoor geleid'. Ook hieraan wordt de conclusie verbonden: door hetwelk de doop beduid werd. Ook hierin ligt onderwijs met betrekking tot de (kinder)doop. Zo lezen we in de eerste Korinthebrief: '...en allen in Mozes gedoopt zijn, in de wolk en in de zee'. Het leven onder de wolk en het gaan door de Rode Zee vergelijkt Paulus met de Heilige Doop. Want het water maakt scheiding. Tussen kerk en wereld, tussen u en het heidendom. Dat is zichtbaar en merkbaar? We horen hier ook de eenheid van de oud- en nieuwtestamentische Godsopenbaring. De doorgaande lijn tussen besnijdenis en doop. De wonderlijke eenheid van de Schrift en van de verbondsbediening. Ook daardoor belijden we in het slot van artikel 34 van de Nederlandse Geloofsbelijdenis: 'Daarenboven, hetgeen de besnijdenis deed aan het Joodse volk, hetzelfde doet de Doop aan onze kinderen, welke de oorzaak is waarom Paulus de doop noemt de besnijdenis van Christus, Kol. 2:11'. Wat een veelzeggende uitdrukking

staat er in Kolossenzen 2:11! De besnijdenis van Christus. Hij Die besnijdenis en doop beide heeft ondergaan, in Zich heeft verenigd. Doop in de plaats van de besnijdenis, nietwaar?

Wat ontvangen we toch veel onderwijs als we het doopformulier eerbiedig (mee) lezen. Keer op keer, als er gedoopt wordt. Het formulier is 'geen verplicht nummer', maar is uitdrukkelijk bedoeld om de hele gemeente te onderwijzen over de 'beduiding' van de doop. Jong en oud moeten

de doop leren verstaan, met het hoofd en vooral met het hart. De lezing ervan en de toespraak erbij behoren daarop gericht te zijn. Zo krijgen we dooponderwijs uit gebeurtenissen waar je dat misschien helemaal niet verwacht.

Doopouders, en jij met je gedoopte voorhoofd, let eens op wat er gebeurde bij de zondvloed en bij de Rode Zee! Laten we ons verdiepen in deze taal van onze vaders, doordrenkt van het Schriftgevoel. Wanneer er iemand is geweest, die de geweldige gevaren heeft doorzien

van de verwerping van de kinderdoop, dan was het Guido de Bres. In zijn korte leven heeft hij doorzien en doorleeft wat we kwijtraken als we de kinderdoop verwerpen. Daar staat en valt veel meer mee dan we oppervlakkig denken. Het gaat om de doorleefde rijkdom van Gods inzetten. Verwerping van de kinderdoop begint met onkunde over de kinderdoop. We moeten als ouders en kinderen goed weten wat het wil zeggen: door hetwelk de doop bevestigd werd. De heel persoonlijke betekenis ervan.

RUBRIEK **AL DEZE WOORDEN** [46]

Het gebod van de ontdekking

TIEN GEBODEN VOOR ONS

God sprak als laatste gebod uit: 'Gij zult niet begeren uws naasten huis, gij zult niet begeren uws naasten vrouw, noch zijn dienstknecht, noch zijn dienstmaagd, noch zijn os, noch zijn ezel, noch iets dat van uw naaste is.'

Wat opvalt is dat tweemaal uitdrukkelijk gezegd wordt: 'Gij zult niet begeren'. Aan de hand van heel praktische zaken uit het dagelijks leven van de zondslaven bij de Sinaï wordt het begeerteleven getoetst. Hun begeerten worden opengelegd door God en voor Hem. Achtereenvolgens worden genoemd: de woning, de vrouw, het personeel, het vee. Om afsluitend samen te vatten: iets van uw naaste, wat dan ook. We voelen nog wel aan dat het begeren van de vrouw van een ander niet goed is. Maar dat dit ook geldt van zijn woning en van zijn bezit, dat vinden we eigenlijk overdreven. Wat is daar nu mis mee? 'Hé, wat een prachtig huis, dat zou ik ook wel willen hebben'. Je mag het natuurlijk best een mooi huis vinden, maar de begeerte om het zelf te bezitten, verraadt iets wat God verbiedt. De Heere deelt namelijk toe.

Dat doet Hij vrijmachtig aan jou en aan je naaste. Wat blijkt dan? We zijn het vaak niet eens met Gods wijze toebedeling. God heeft Zich eigenlijk vergist: Hij had het begeerde aan mij moeten geven. En niet aan mijn naaste. Daarmee komt openbaar dat ik niet tevreden ben, dat ik het mijn naaste misgun. Vandaar dat de Grote Catechismus van Westminster dit gebod heel praktisch uitlegt met: '...dat we volkomen tevreden zijn met onze omstandigheden en dat ons hele hart onze naaste goed gezind is' (147). En vervolgens met het verbod: '...ontevreden zijn met onze bezittingen, onze naaste zijn welzijn misgunnen en benijden, alle onredelijke verlangens naar iets dat van onze naaste is' (148). Praktisch gezien voelen we ons niet zo snel schuldig aan dit gebod. Met onze zogenaamde nuchterheid voelen we eigenlijk meer voor de roomse uitleg ervan: 'Zo lang het maar binnenskamers blijft en niet naar buiten treedt, is het geen kwaad'. Daar kunnen we beter mee uit de voeten, nietwaar? Een mens mag toch zeker wel zijn verlangens hebben?

En dan komt de uitleg van ons troostboek. Dat gaat wel erg ver! Hoe komen ze er toch bij om dit zo breed en diep uit te leggen? We lezen niets meer over de praktische

voorbeelden, 'noch de os noch de ezel'. Zelfs over de vrouw en het huis horen we niets meer. In deze diepgeestelijke uitleg gaat het niet slechts om onze naaste, maar over hoe GóD ons hele hart ziet. Het wordt helemaal vanuit God gezien en op al Zijn geboden betrokken: '...dat ook de minste lust of gedachte tegen enig gebod Gods in ons hart nimmermeer kome...'

Heel ons gevoelsleven en zelfs onze gedachten worden opengelegd voor de Alwetende. Aan de hand van onze begeerten met betrekking tot 'iets dat van uw naaste is', blijkt hoe we tegenover God staan. Hij vraagt immers ons hele hart. Hoe het daar vanbinnen is, blijkt wanneer ik begeer, verlang en denk. Over dat alles gaat Gods oog en oordeel. Daar vanbinnen ligt namelijk de zondehaard. Het vuur van de vijandschap tegen God. Het gaat niet slechts om onze buitenkant, zelfs niet alleen om onze woorden. Hij ziet het hárt aan. Is dat hart recht voor God? Dat blijkt zelfs wanneer we naar het goed van onze naaste kijken. Ons begeren verraadt hoe onze verhouding tot God is. Er is geen gebod dat zo direct naar de diepten van ons leven afdaalt. Over ontdekking gesproken... Een spiegel voor jou en mij!

v. A.

In Kasteel Twijfeling

Gedwaald op een bijpad

ds. B.J. van Boven,
De Valk-Wekerom

Nadat Christen en Hopende zo'n goede tijd mochten hebben bij de rivier Gods, gaat hun reis weer verder.

Het pad wordt hobbelachtig en dat maakt hen verdrietig. Ze lopen liever op een effen pad. En als Christen dan een pad ziet dat hem aantrekkelijker lijkt, is zijn besluit snel gemaakt: hij neemt een bijpad. Hopende heeft bezwaren, maar Christen haalt hem over. Ze vragen aan een zekere IJdel Vertrouwen waar deze weg heenleidt en krijgen tot antwoord: Naar de hemelstad. Zo gaan ze 'gerust' verder op het verkeerde pad. Het wordt nacht en plotseling bemerken ze dat IJdel Vertrouwen in een diepe kuil gevallen is en daar geheel verbrijzeld werd. Wat een waarschuwing! En als ze dan in de nacht overvallen worden door onweer, weten Christen en Hopende dat ze op de verkeerde weg zijn. Christen belijdt zijn schuld en Hopende vergeeft het hem en merkt op dat God, ondanks hun afdwalingen, weet wat goed voor hen is. Ze nemen het besluit terug te keren, maar inmiddels is het water van de rivier zodanig gestegen dat dit onmogelijk is.

Bunyan leert ons dat het voor Gods kinderen gemakkelijker is van de weg af te dwalen dan terug te keren. Juist na de zoetste tijden in het geestelijk leven van Gods kinderen zijn ze zo kwetsbaar. Drie gevaren liggen op de loer, die van geestelijke hoogmoed, geestelijke inzinkingen en geestelijke onbezorgdheid. Dan wordt het zo donker in de ziel, want de Heere verbergt Zijn aangezicht. Het is een eeuwig wonder als de Heere weer terug zou komen.

Gesleept naar de wanhoop
Vermoeid leggen de pelgrims zich neer op

het grondgebied van reus Wanhoop. Als hij hen de volgende morgen vindt, sleept hij hen mee naar zijn kasteel, Twijfeling. Hij slaat de pelgrims wreed en werpt hen in het donkerste hol en overlegt met zijn vrouw Ongeloof hoe hij hen het beste kan mishandelen. Op allerlei manieren probeert hij hen in de wanhoop te drijven, opdat ze een einde aan hun leven zullen maken. En Christen raakt helemaal verstrikt in deze vreselijke verzoeking. Hopende wijst hem gedurig op Gods Woord, op de ondervindingen van het verleden en op de noodzaak van de lijdzaamheid! Het bewaart wel voor de zonde, maar ze komen er niet mee uit dit vreselijke hol.

Deze vreselijke verzoeking blijven Gods kinderen niet vreemd. Wanhoop

en ongelof gaan samen. En juist Gods meest geofende kinderen moeten soms de diepste wegen gaan. Als ze gewezen worden op Orpa, Ezau en Kaïn, dan kan de wanhoop hen aangrijpen. Als ze vrezende de zonde tegen de Heilige Geest gedaan te hebben of vreselijke twijfelingen krijgen over de waarheid van Gods Woord, over de leer van de verkiezing en verwerping, wat kan het dan benauwd worden in hun ziel. Soms krijgen ze iets verlichting vanuit Gods Woord of als vroegere ondervindingen voor de aandacht komen, maar ze kunnen zichzelf uit die vreselijke strikken niet redden.

Gered door het Woord

Na een nacht van gebeden en smekingen breekt de dag aan. Plotseling herinnert Christen zich dat hij een sleutel bij zich draagt, de sleutel Belofte. Hij weet dat deze sleutel op ieder slot past. Hij schaamt zich vanwege zijn dwaasheid en gebruikt de sleutel. Zo ontsnappen Christen en Hopende uit Kasteel Twijfeling. Nabij de poort komt reus Wanhoop naar buiten, maar hij komt niet ver. Omdat hij het daglicht niet verdragen kan, krijgt hij een beroerte en kan hij zijn gevangenen niet meer achtervolgen. Eenmaal teruggekomen op de weg, richten de pelgrims een gedenkteken op, tot waarschuwing voor andere pelgrims.

Hoe wonderlijk en eenvoudig opent de Heere een weg om Zijn kinderen uit de strikken te halen. Het leert ons dat Gods kinderen met de beloften zelf niets kunnen doen, al dragen ze die in hun hart. Er is geloof nodig om er werkzaam mee te kunnen zijn en het geloof is en blijft een gave Gods, zowel in de planting ervan als in de oefeningen ervan.

Bunyan wist uit eigen beleving hoe sterk de strikken van wanhoop en ongelof zijn. Maar hij wist ook hoe eenvoudig de Heere door Zijn Woord daaruit verlost. Gods kinderen moeten zich zo vaak wegschamen, dat zij door hun eigen dwaasheid afdwalen van het rechte spoor. Juist daarom mogen Gods pelgrims weleens hun gedenksteden oprichten: 'Eben-Haëzer'.

*De pelgrims wijken af
en hoorden Gods stem niet,
ze kwamen in de nacht
op 's vijands grondgebied.*

*Waar wanhoop heerst met macht
en ongelof hen bindt,
totdat door Gods genâ,
men Gods belofte vindt.*

(wordt vervolgd)

Een nieuwe manier om de Bijbel te lezen

Vorige keer maakten we een begin met de bespreking van dr. Huijgen's publicatie "Lezen en laten lezen". Het is een titel die niet bedoelt dat we de Bijbel ook aan anderen moeten laten lezen, maar die ertoe opwekt onszelf te laten lezen door de Bijbel.

ds. C. Sonneveld,
Alblasserdam

Wat houdt dat nu in? Het betekent stil worden, leeg van jezelf. Niet te snel met een tekst aan de haal gaan. Niet alleen maar bezig zijn met wetenschappelijke exegese van de tekst, maar vooral luisteren naar de stem van God erin. Het gaat Hem immers om communicatie en interactie. Daarbij is God altijd de Eerste (het grote Subject), maar komt vervolgens ook de mens als subject tot zijn recht.

Huijgen wil dat we de Bijbel zo lezen dat ons innerlijk wordt geraakt. In een tijd van platvloers materialisme en academische kilheid voert hij een pleidooi voor het hart. Hij vraagt aandacht voor de ziel als klankbord, als de ruimte 'waarin de muziek van Gods Woord tot klinken komt'. Natuurlijk zit aan dat luisteren 'ook een intellectuele kant, de acceptatie van bepaalde leerstukken bijvoorbeeld of de onderwerping aan het regime van een bepaalde ethiek. Maar zonder hart wordt dat al snel farizeïsme. Het gaat allereerst om waarheid in het binnenste' (pag. 139). Het gaat om een doorleefd geloof, om de verborgen omgang met God (pag. 13). Dat klinkt allemaal heel sympathiek en vertrouwd. Huijgen lijkt daarmee in de

buurt te komen van wat die schoolbestuurder uit het eerste artikel zei, maar hij bedoelt toch iets anders. Hij heeft ook een andere Schriftopvatting.

Andere Schriftopvatting

Vanuit zijn visie op de Schrift kan Huijgen ontspannen omgaan met zaken in de Bijbel die hij ziet als tegenstrijdigheden en historische onjuistheden. Zo hoeven we niet meteen om te vallen als de slang in het paradijs niet gesproken heeft, als Jericho niet met de grond gelijk gemaakt is, als Jona niet echt in de vis gezeten heeft of als de zon niet werkelijk tot staan is gekomen bij Gibeon (pag. 50-51, 173).

Is de Bijbel dan historisch onbetrouwbaar? Dat zou Huijgen niet graag zeggen, maar dergelijke verhalen hebben 'een heel ander gewicht' dan bijvoorbeeld de opstanding van Christus (pag. 51). Van dat laatste kan en moet gezegd worden: Is Hij niet opgewekt, dan is ons geloof tevergeefs (1 Kor. 15). Die andere verhalen zijn wel 'waar', maar wat betekent waarheid? In onze westerse wereld en het moderne denken bedoelen we daarmee een feitelijk, objectief verslag, iets dat historisch

correct en empirisch vast te stellen is. De Bijbelschrijvers houden zich daar echter niet mee bezig, stelt Huijgen. De Schrift heeft dus een ander waarheidsbegrip. Dat moeten we volgens hem ook bedenken bij het lezen van Genesis 1-3 (pag. 125).

Relationeel waarheidsbegrip?

Dr. Huijgen wil anders met de Bijbel omgaan dan in onze traditie is gebeurd. De waarheid is immers niet 'een boek' maar 'een persoon', Christus (pag. 63). We moeten van de Bijbel geen 'papieren paus' maken. Vandaar zijn moeite met de uitdrukking 'De Bijbel is het Woord van God'. Op die stelling ('een versteende uitdrukking') zou veel af te dingen zijn (pag. 25).

Ik vind deze manier van spreken misleidend. Waarom maakt Huijgen tegenstellingen waar ze niet zijn? Mogen we bij de waarheid alleen denken aan het Woord Dat vlees geworden is en niet aan het Woord Dat Schrift geworden is? Het lastige is dat Huijgen dit niet helemaal ontkent; hij geeft het even later weer toe en roept er zelfs Karl Barth voor te hulp. Barth geloofde echter niet in de verbale inspiratie van de Bijbel. Zodoende roept Huijgen voortdurend twijfel op. Juist door zijn waarheidsbegrip en zijn nadruk op het geloof als interactie tussen God en de mens nadert hij het 'relationele waarheidsbegrip'. Volgens die opvatting zou de (Bijbelse) waarheid niet bestaan los van de mens. Het is deze gedachte die rond 1980 door de Gereformeerde Kerken is omhelsd (denk aan het rapport "God met ons") en die daar grote schade heeft aangericht.

Het zou Huijgen sieren als hij daarvan nadrukkelijk afstand neemt. Nu opponeert hij vooral tegen een orthodox christendom dat naar zijn smaak teveel leunt op een formele Schriftbeschouwing, belijdenissen en 'statements'.

(wordt vervolgd)

Ingebruikname nieuwbouw bij de Theologische School

Op DV 29 november wordt de nieuwbouw aan de Boezemsingel bij de Theologische School in gebruik genomen. Deze nieuwbouw is verrezen op de plaats waar voorheen het historische kerkgebouw van de Boezemsingel stond. Er is door velen intensief gebouwd en gewerkt. Het resultaat is een adequaat en functioneel gebouw ten dienste van de Theologische School. Tevens wordt het inmiddels al weer enkele maanden gebruikt door de Gereformeerde Gemeente van Rotterdam-Centrum. Ook is er het Documentatiecentrum in ondergebracht. Dat de afmetingen van het nieuwe gebouw veel beperkter zijn dan van het oorspronkelijke kerkgebouw zal voor ieder helder zijn. Niettemin staat er toch weer - met de beeldbepalende en gerenoveerde toren- een sierlijk kerkgebouw. Als curatorium zijn we verblijd dat er zo uit de gemeenten is meegeleefd, zoals ook gebleken is uit de giften die we mochten ontvangen. Na de Heere willen wij u dan ook hartelijk dankzeggen voor dit meeleven. Graag willen we de kerkenraden en belangstellenden in de gelegenheid stellen het geheel aan de Boezemsingel nog eens te komen bekijken. We hopen in het komende voorjaar hier op terug te komen. Het is onze bede of de Heere het onderwijs op onze School wil zegenen ten dienste van het geheel van onze gemeenten.

ds. J.J. van Ekeveld, voorzitter
ds. G.J.N. Moens, secretaris

Onze synode kwam bijeen

Een boom met vele takken. Zo werd het deputaatschap Diaconale en Maatschappelijke Zorg (DMZ) genoemd tijdens de synodevergadering van donderdag 10 oktober. Tijdens de bespreking van het rapport kwamen belangrijke publicaties aan de orde. Die over seksuele diversiteit is al verschenen, over nieuwe technieken rond zwangerschap en geboorte is er een in de maak.

ds. J.M.D. de Heer,
Middelburg

Het deputaatschap Diaconale en Maatschappelijke Zorg beweegt zich op het terrein waar veel in ontwikkeling is én waar grote nood is. We denken aan de ouderenzorg, de jeugdhulpverlening en verslavingszorg. Op al die terreinen zijn instellingen, commissies en werkgroepen actief. DMZ onderhoudt contacten, geeft adviezen en stelt het onderwerp identiteit voortdurend aan de orde.

Huiselijk geweld

Verskillende instellingen, zoals Helpende Handen en Dovenzorg, vallen rechtstreeks onder DMZ. Verschillende andere instellingen hebben hun eigen besturen en raden van toezicht. Zo stond De Vluchtheuvel vele jaren onder toezicht van DMZ. Inmiddels is dat veranderd, hoewel we De Vluchtheuvel nog altijd zien als 'onze' instelling voor jongeren en volwassenen met psycho-sociale problemen. Ook zaken als huiselijk geweld en kindermishandeling en huwelijkstoerusting vallen onder het werk van De Vluchtheuvel. Het adviespunt huiselijk geweld voorziet in een behoefte. Dat zo'n zin in het rapport voorkomt, bewijst de schrijnende nood die er ook in kerkelijke gezinnen is.

Het onderwerp jeugdhulpverlening vroeg enige bespreking tijdens de vergadering.

Preses ds. P. Mulder benadrukte dat het gezin de hoeksteen van de samenleving behoort te zijn. De waarde van het gezin is zeer groot en is een onmisbare factor in de opvoeding. Maar juist dat staat onder druk door gebroken gezinnen. Economische motieven kunnen evenzeer een gezond gezinsleven in de weg staan.

Onderling contact

Ongeveer eens in de drie weken worden dovendiensten gehouden. De behoefte aan aparte dovendiensten loopt wat terug doordat er steeds meer doventolken binnen onze gemeenten zijn zodat de doven de eigen kerkdiensten kunnen volgen. Ook het softwarepakket 'Van spraak naar tekst' vindt aftrek. Toch blijft er behoefte aan onderling contact tussen doven.

Een steeds terugkerend probleem is het moeizaam verkrijgen van personeel in de ouderenzorg, de psycho-sociale zorg en het onderwijs. Dit heeft te maken met de toenemende vraag, door bijvoorbeeld de vergrijzing. Vanuit de synode klonk de vraag of er een geestelijk probleem achter deze tekorten schuilt. Juist deze sectoren vragen om personeel dat bekwaam is en tegelijkertijd voluit de identiteit wil dragen. 'Leggen we als ambtsdragers dit punt voldoende aan het hart van onze jongeren?'

Ethische bezinning

De ethische commissie van DMZ bracht in 2018 de brochure 'Bijbels licht op seksuele diversiteit' uit. Dat is een ingrijpend thema. Vragen rond homoseksualiteit en transgenderisme komen in alle hevigheid op ons af. Waardering werd uitgesproken dat de brochure enerzijds heldere Bijbelse richtlijnen geeft, terwijl het pastorale aspect ook aandacht heeft.

De synode nam kennis van een eerste notitie over IVF (reageerbuisbevruchting), embryo-adoptie en draagmoederschap. Gehuwden leven in een samenleving waarin dergelijke zaken heel gewoon zijn. Echtparen met een onvervulde kinderwens komen in aanraking met een medische wereld waarin heel veel mogelijk is. Artsen bieden het aan, de meesten zonder Bijbelse normering.

Namens de commissie merkte ds. A. Schreuder op dat het belangrijk is om te beginnen bij algemene en onveranderlijke Bijbelse principes. Vervolgens worden er concrete handreikingen gegeven welk standpunt de kerk moet innemen bij zulke ingewikkelde vraagstukken.

De kerk heeft daarbij de taak om gewetens te vormen. Waar Gods geboden in het geding zijn, zegt de kerk helder dat het zonde is. Maar, een aantal zaken valt onder de vrijheid van het geweten. Daarom klonk vanuit de vergadering de oproep om de kracht te zoeken in het Bijbels funderen van onze standpunten, zodat gemeentelieden voor Gods aangezicht een verantwoordelijke beslissing kunnen nemen.

Stemmingen

De twee oktobervergaderingen mochten, onder 's Heeren zegen, in broederlijke verbondenheid verlopen. Na de sluiting werden de uitslagen van de stemmingen bekend voor de verschillende deputaatschappen. Het ging nu over het kiezen van primus-deputaten, die dus direct zitting krijgen in het deputaatschap. In januari wordt gestemd voor de zogeheten secundi, de reserve-deputaten. Het viel op dat er al een flink aantal primi nodig was. Heel wat deputaten stelden in de achterliggende drie jaren hun plaats ter beschikking, bijvoorbeeld door hun leeftijd of andere werkzaamheden. Dat betekent dat de gezamenlijke last van het ambtelijke werk verschuift naar de jongere generatie. En ondertussen werkt een aantal commissies flink door om tijdig hun rapport gereed te hebben voor de synodevergaderingen in januari. Want ook dan is er nog genoeg te bespreken.

(wordt vervolgd na de januari-zittingen)

Boekennieuws

"De parel van grote waarde en negen andere gelijkenissen", ds. A.F. Honkoop; uitg. De Banier, 139 blz.; € 17,95.

De parel van grote waarde en negen andere gelijkenissen

Opnieuw is er een prekenboek uitgegeven van wijlen ds. A.F. Honkoop. Dit keer is een tiental preken bijeen verzameld over gelijkenissen. Dat zijn niet de meest eenvoudige gedeelten uit Gods Woord. Het is een zoeken naar het beeld dat wordt gebruikt om vervolgens ook de betekenis van het beeld te vinden. Niet alles uit een gelijkenis kan worden overgezet. Bij de ene gelijkenis kun je weer wat meer beelden overzetten dan bij de andere. Kortom, niet eenvoudig!

Ds. Honkoop, aan wie we met heel veel teerheid terugdenken, heeft er studie van gemaakt op zijn eigen wijze. Zo hebben wij hem ook gekend. Van zijn preken maakte hij veel werk. De 'oude indeling', namelijk eerst een inleidend woord naar aanleiding van een ander Schriftgedeelte, vervolgens de uitleg in drie punten om met een toepassing te eindigen, vinden we in deze preken terug. In de uitleg worden keuzes gemaakt. Vanwege de moeilijkheid van gelijkenissen zal de een daar andere keuzes in maken dan de ander. Ds. Honkoop had de gave om hierin korte, zakelijke lijnen te trekken. Scherp kon hij godsdienst aanwijzen zonder Christus. De waarschuwing tegen een wettische weg (dat iets anders is dan een weg van ontdekking door de wet) komt in bijna iedere preek

naar voren. Vooral horen we in de preken zijn herdershart terug om zondaren te wijzen op die enige Naam. Om bij de titel van het prekenboek te blijven, klinkt in de toepassing van de gelijkenis over de parel van grote waarde: 'Een Parel (hoofdletter!) van grote waarde. Een Jezus van een ongekende waardij. Een Zaligmaker met onuitsprekelijke heerlijkheid. Wie Hem heeft, heeft alles voor de tijd en voor de eeuwigheid'. Het volk des Heeren wordt gewaarschuwd: 'Schei er eens mee uit om met uw pareltjes te spelen. Vraag u eens af: Kan ik daarmee voor God bestaan?' Kan dat mijn gerechtigheid zijn om er God mee te ontmoeten? O nee, dat kan alleen met die ene Parel!

ds. D. de Wit, Borssele

"Met woord en daad; Bijbelstudies over Jakobus", ds. W.A. Zondag; uitg. Den Hertog; 187 pag.; € 14,90.

Met woord en daad; Bijbelstudies over Jakobus

Wie was Jakobus? De apostel Paulus noemt hem een belangrijke steunpilaar voor de Vroege Kerk. Hij was een man met veel invloed en gezag in kerk en maatschappij. Een duidelijk voorbeeld hiervan is wel de wijze waarop hij optreedt op het apostelconvent (Hand. 15:13-21). Ook uit zijn brief aan de christenen uit de 'twaalf stammen die in de verstrooiing zijn' blijkt dat de Heere hem met wijsheid bedeed heeft. Indringende thema's komen in de brief aan de orde. Er wordt wel gezegd dat de Jakobusbrief meer de nadruk legt op de daad dan op het Woord. Sommige teksten zouden strijdig zijn met wat de apostel Paulus leert in de Romeinenbrief. Ds. W.A. Zondag heeft er studie van gemaakt en een boek geschreven met 25 Bijbelstudies. Uit de titels van de hoofdstukken blijkt dat er een veelheid van onderwerpen aan de orde komt over de verhouding tot God en de verhouding tot de naaste. Daarbij geeft ds. Zondag nadrukkelijk aan hoe de verhouding is tussen rechtvaardiging en heiliging. Je kunt alleen van goede werken spreken als ze voortkomen uit een oprecht, geschonken geloof door de kracht van de Heilige Geest, en als ze de eer van God bedoelen en gedaan worden naar de regel van Gods wet. In de studies 13 t/m 16 wordt dit helder uitgelegd.

Dat er bij de Heere geen aanneming des persoons is, wordt duidelijk onder woorden gebracht. Dat is tot waarschuwing. God ziet door alles heen. Hij ziet het hart aan. Het is ook tot troost voor Gods kinderen. Wanneer de Heere áánneemt, neemt Hij aan om Christus' wil, uit genade alleen.

Dit boek is aan te bevelen voor bespreking op +21 verenigingen, Bijbelkringen en voor persoonlijk gebruik. Met name ook omdat steeds verwezen wordt naar de belijdenisgeschriften en naar (oude) schrijvers, zoals Calvijn, Bunyan en Comrie. Graag onderstreep ik wat onze geliefde oud-predikant in zijn Voorwoord schrijft: 'Neem het, lees het, overdenk het. Bid of de Heere het aan uw hart wil zegenen'.

J.H. Mauritz, Kamerik

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Middelburg-Zuid,
ds. M. Joosse te Ede
Te Rijssen-West,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht
Te Zeist,
ds. C. van Ruitenburg te Krimpen a/d IJssel

Bedankt:

Voor Goudswaard,
ds. A. Schot te Nunspeet;
Voor Houten,
ds. H. Brons te Vlaardingen;
Voor Katwijk aan zee,
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;
Voor Nieuwerkerk (Zld),
ds. M. Joosse te Ede;
Voor Oosterland,
ds. A.J. de Waard te Nieuwdorp;

Voor Randburg (Zuid-Afrika),
ds. A. Schot te Nunspeet.

BEVESTIGING IN INTREDE DS. VAN ZETTEN TE NIEUW-BEIJERLAND

Als kerkenraad en gemeente van Nieuw-Beijerland zijn wij verblijd en verwonderd over het aannemen van het beroep door ds. H.A. van Zetten naar onze gemeente. De bevestiging vindt plaats op 18 december door onze consulent ds. C. Sonneveld om 14.30 uur en de intrede van ds. Van Zetten om 19.00 uur. Beide diensten vinden plaats in ons eigen kerkgebouw aan de Dorpsgaard 1. Daardoor zullen alle andere preekbeurten na deze datum vervallen, die predikanten en studenten, aan ons hebben opgegeven. Als kerkenraad willen wij predikanten en studenten hartelijk danken voor het vervullen van de preekbeurten in de achterliggende vacan-

te periode. Met name ook voor het verrichte werk door de (hulp)consulenten.

Namens de kerkenraad van
Nieuw-Beijerland,
D. Don, scriba

AANGEPASTE DIENST IN VEENENDAAL

Op zaterdag 30 november (15.00 uur) wordt in de kerk van de Geref. Gemeente te Veenendaal een aangepaste kerkdienst gehouden voor mensen met een beperking. Student P.C. Vlot hoopt te spreken over 'Jakob te Bethel' (Gen. 28). Iedereen - met of zonder beperking - van harte welkom.

WIJZIGING KERKELIJK JAARBOEK

Blz. 42: Het nieuwe adres van de familie ds. A. Moerkerken is met ingang van heden: Doormanplein 45, 2901 AG Capelle a/d IJssel.

Blz. 128: toevoegen: Preekregelaar voor Benthuisen is: A. van Waaij, Schoolstraat 7 2731 AH Benthuisen; tel. 079-3310091, e-mail avanwaaij@solcon.nl

Berichten

ZANGAVONDEN

Geldermalsen - Bethelkerk, Laan van Leeuwenstein, zat. 30 nov. 19.30 uur, kinderkoor De kleine lofstem, mannenkoor Jeduthun, Harm Hoeve, orgel, leiding ds. P. Mulder; collecte voor St. Stephanos.

Goes - Sionkerk, zat. 30 nov., 19.30 uur, orgelavond.

Middelburg - Nieuwe Kerk, zat. 7 dec., 19.30 uur, samengesteld mannenkoor Zeeland en gem. koor Asaf, Martin Weststrate en Jacco Goud, orgel; avond is t.b.v. gemeenteproject van de Geref. Gemeente te Goes voor zending in Ecuador. Oud. J.P. Labruyere vertelt over dit werk.

Middelhamis - Grote Kerk, zat. 23 nov., 19.30 uur, Datheensamenzangavond met bovenstem, Pieter Heykoop, orgel, leiding ds. M. Karens; collecte voor Adullam, Siloah en De Schutse.

Stolwijk - Geref. Gemeente, vr. 13 dec., 19.45 uur, psalmzangavond met ver. Bovenstem uit Ouderkerk a/d IJssel, Arie van der Vlist, orgel, leiding ds. A. Verschuure.

Tholen - Grote Kerk, zat. 23 nov., 19.30 uur, mannenkoor de Lofzang en Young Ladies Choir Hadassah, Lennert Knops, orgel, leiding oud. Velthove; collecte t.b.v. Dovenzorg, MAF Nederland en evangelisatieposten Merksem en Emmen.

Utrecht - Nieuwe Westerkerk, zat. 30 nov., 19.30 uur, gem. koor Preludium, Dirk Jan Versluis, orgel, veldwerker Jos Kardol vertelt over zijn werk in Leidsche Rijn; collecte voor de Hoeksteen.

Wolphaartsdijk - Nicolauskerk, zat. 30 nov., 19.30 uur, gem. koor Ethan, mannenkoor Con Affetto, fluitensemble Sensitivo, spreker ds. D. de Wit; collecte voor deputaatschap Israël.

VERKOPING

Rhenen - Kerk Geref. Gemeente, Achterbergsestraatweg 59a, zat. 30 nov., 10.00-15.00 uur, verkoping door vrouwenver. Kleine kracht; opbrengst voor kerk en zending.

Ridderkerk - Bethelkerk, Anjerstraat 2, vr. 22 nov., 14.30-20.00 uur, verkoping t.b.v. zending en evangelisatie.

ORGEL NIEUWE WESTERKERK

Op zaterdag 23 november (13.30 uur) wordt het Hendriksen & Reitsma-orgel van de

Nieuwe Westerkerk (Eerste Westerparklaan 19) in Utrecht in gebruik genomen. Het orgel komt uit de Boezemsingelkerk in Rotterdam. De ingebruikname wordt op het orgel begeleid door Dick den Engelsman (VOGG).

HANDBOEK GEREFORMEERD KERKRECHT

Uitgeverij Royal Jongbloed belegt op

maandag 2 december (10.00-15.45 uur) een studiedag rond de presentie van het nieuwe Handboek Gereformeerd Kerkrecht. Sprekers zijn mr. dr. P.T. Pel ('Is de kerk nog eigen baas?'), mr. J.H. Ligtenberg en mr. M.J.W. Hoek ('Privacy in de kerk: goed geregeld?') en verder onder meer mevr. T.E. Boele-Noort, ds. W. Silfhout ('Juridiseert het kerkrecht?') en ds. W.A. Zondag ('De dominee en de

rechter'). Deelnamekosten zijn € 35,- (voor studenten € 25,-) incl. lunch.

Opgave kan door betaling van dit bedrag naar NL81 INGB 0007 3674 58 (Schoolkas TUA) o.v.v. 'Conferentie Kerkrecht'.

Locatie: Theologische Universiteit Apeldoorn, Wilhelminapark 4.

Contactpersoon: hjselderhuis@tua.nl

Kerkdiensten

ZONDAG 24 NOVEMBER 2019

Aalst 9.00 (H.A.) en 14.30 uur ds. L. Blok; Alphen a/d Rijn 10.00 en 16.00 uur stud. L. van der Kuijl; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam 19.00 uur stud. J. Beens; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Barendrecht 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Berkenwoude 10.00 en 19.00 uur ds. H. van der Heiden; Bodegraven 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur stud. L. van der Kuijl; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. P.D. den Haan en 19.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Delft 10.00 uur ds. H. Brons en 15.30 uur ds. C. Sonneveld; Den Haag-Scheveningen 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Den Helder 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Deventer 10.00 uur ds. S.W. Janse en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Dinteloord 14.30 uur ds. A.T. Huijser; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 10.00 en 16.30 uur ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 en 15.00 uur stud. P.J. de Raaf; Ede 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 14.30 uur ds. E. Bakker; Emmeloord 16.30 uur ds. H. Brons; Enschede 15.00 uur ds. A. Schreuder; Enter 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Genemuiden 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Schot; Goudswaard 15.30 uur ds. J.B. Huisman; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; 's-Gravenzande 9.30 (H.A.) en 19.30 uur ds. G. Clements; Groningen 19.00 uur stud. P.J. de Raaf; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. K. Boeder; Hoedekenskerke 10.00 uur (H.D.) ds. J. Schipper; Hoofddorp 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Hoogeveen 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Hoogvliet 19.00 uur ds. A. Verschuure; Houten 10.00 en

17.00 uur ds. J.J. van Ekeveld; Kampen 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 14.30 uur ds. D. de Wit; Kapelle-Biezelinge 10.00 uur ds. C. Harinck; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krabbendijke 18.00 uur ds. A.P. Baaijens; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Leiderdorp 15.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Lelystad 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; Marknesse 19.00 uur ds. H. Brons; Meeuwen 18.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Melissant 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. A.P. Baaijens; Middelharnis 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Mijdrecht 10.00 en 15.30 uur stud. P.C. Vlot; Moerkapelle 19.00 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur ds. G.J. Baan; Nieuw-Beijerland 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Nieuwer ter Aa 15.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Nieuwerkerk 15.00 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwe-Tonge 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. J.B. Huisman; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. B. Labee; Nisse 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Ooltgensplaat 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; Oosterland 10.00 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Oostkapelle 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. S. Maljaars; Oostvoorne 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. G. Hoogerland; Opperdoes 10.00 en 16.00 uur stud. J. Beens; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. C. Hogchem; Oude-Tonge 15.30 uur ds. G. Pater; Poederoijen 19.00 uur ds. L. Blok; Poortugaal 9.30 uur ds. J.W. Verweij en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Puttershoek 14.00 uur ds. M.H. Schot; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Rijssen-Noord 14.30

uur ds. S.W. Janse; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. C. van Ruitenburg; Rijssen-Zuid 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rilland-Bath 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. W.J. Karels en 16.30 uur ds. J. Driessen; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. J. Driessen en 16.00 uur ds. H. van der Heiden; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; Sint Annaland 14.00 uur ds. G.J. Baan; Sint Philipsland 14.30 uur ds. M. Blok; Soest 18.30 uur ds. M. Joosse; Spijkenisse 15.30 uur ds. W.J. Karels; Sprang-Capelle 9.30 en 15.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. van Manen; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. B. van der Heiden; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. W. Mouw; Utrecht 10.00 (H.D.) en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Vlissingen 16.00 uur ds. C. Harinck; Waarde 14.00 uur ds. C. van Krimpen en 18.30 uur ds. S. Maljaars; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. E.J. Boudewijn; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Vermeij; Wierden 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Woerden 17.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Wolphaartsdijk 18.00 uur ds. J. Schipper; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 18.30 uur stud. P.C. Vlot; Zoetermeer 18.30 uur ds. P. Mulder; Zwijndrecht 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. J. van Laar.

DINSDAG 26 NOVEMBER 2019

Melissant 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Naaldwijk 19.45 uur ds. K. Boeder; Opperdoes 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Soest 19.30 uur ds. D.W. Tuinier.

WOENSDAG 27 NOVEMBER 2019

Aagtekerke 9.30 uur en 18.30 uur ds. A.P.

Baaijens en 14.30 uur ds. M. Joosse; Aalburg 19.30 uur (voor de zending) ds. G.W.S. Mulder; Barendrecht 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Berkenwoude 19.30 uur stud. L. van der Kuijl; Borssele 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Dordrecht 19.45 uur ds. W.A. Zondag; Goes 9.30 en 14.30 en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Gouda 19.30 uur ds. J.B. Huisman; 's-Gravenpolder 9.30 uur ds. C. Harinck en 18.00 uur ds. K. Boeder en 14.00 uur ds. M. Karens; Hilversum 19.45 uur (voor de evangelisatie) ds. G. Pater; Hoedekenskerke 10.00 en 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Hoofddorp 19.45 uur ds. J. van Laar; Hoogeveen 19.30 uur ds. F. Mulder; Kamperland 14.30 en 19.00 uur ds. B. Labee; Kapelle-Biezelinge 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Kortgene 10.00 en 14.30 uur ds. C.J. Meeuse; Krabbendijke 9.30 uur ds. B. Labee en 18.00 uur ds. C. Sonneveld en 14.00 uur ds. C. Sonneveld; Kruiningen 9.30 uur en 18.00 uur ds. G. Hoogerland en 14.00 uur ds. A. Verschuure; Meliskerke 9.30 uur en 19.00 uur ds. S. Maljaars en 14.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Centrum 9.30 uur en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer en 14.00 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Zuid 9.30 uur en 19.00 uur ds. M. Joosse en 14.30 uur ds. A.P. Baaijens; Nieuwdorp 9.30 en 14.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwerter Aa 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Nieuwe-Tonge 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Nisse 9.30 en 14.30 uur ds. C.A. van Dieren; Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur ds. M.H. Schot; Oud-Beijerland 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Poortugaal 19.30 uur ds. M.H. Schot; Rheden 14.00 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. S.W. Jansse; Rilland-Bath 9.30 uur ds. A. Verschuure en 18.30 uur ds. J. Schipper en 14.00 uur ds. J. Schipper; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. G.J. Baan; Spijkenisse 19.45 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. Baan; Waarde 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. D.W. Tuinier; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Wolphaartsdijk 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. G. van Manen; Yerseke 9.30 en 14.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. C. van Krimpen.

DONDERDAG 28 NOVEMBER 2019

Alblasserdam 19.30 uur (dovendienst) ds. C. Sonneveld; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.45 uur ds. A. Verschuure; Genemuiden 19.30 uur ds. J. van Laar; Houten 19.45 uur ds. W. Harinck; Meeuwen 19.30 uur ds. A. Schot; Oostburg 10.00 en 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Poederrijen 19.30 uur (H.D.) ds. A.T. Huijser; Ridderkerk 15.00 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. J.J. van Eckveld; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Terneuzen 14.30 en 19.00 uur ds. J.B. Zippro; Zoetermeer 19.30 uur ds. A. Schreuder.

VRIJDAG 29 NOVEMBER 2019

's-Gravenpolder 15.15 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Scherpenzeel 14.00 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman.

ZATERDAG 30 NOVEMBER 2019

Veenendaal 15.00 uur (aangepaste dienst) ds. B. Labee.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 24 NOVEMBER 2019

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 uur evang. S. de Visser en 16.00 uur leesdienst; Merksem

(Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur evang. H.J. van den Boogaart en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 uur evang. A. van Setten en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

Advertenties

De Vluchtheuvel

Christelijke psychosociale hulpverlening

uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten

**Samen
aan de slag
Betrokken en
vertrouwd**

Breed aanbod van hulp bij relatie- en persoonlijke problemen

Professionele christelijke hulp voor kinderen, jongeren en volwassenen

Gesprekslocaties bij u in de buurt

Veelal gereduceerde tarieven

www.stichtingdevluchtheuvel.nl / Tel: 0113-213098

DS. M.T. AL-CHALABI

DEBÓRA
Een moeder in Israël

**ZEVEN BIJBELLEZINGEN OVER
DEBÓRA, BARAK EN JAËL**

NU TIJDELIJK €11,99
(NA 1 DECEMBER € 14,00)

BESTEL NU:

WWW.REDHEIFERPUBLISHING.NL **RED HEIFER PUBLISHING**

Nieuw! Zojuist verschenen

M.P. de Doelder

Blinde marie

Herdruk van de levensgeschiedenis van Maria Piernella de Doelder (1875-1960) bewerkt en aangevuld door H. Hille. 236 pag.

€ 19,90

Mieke van Steenis-van den Dikkenberg

Een kind van de Koning

Dit prentenboek gaat over het leven van Margaretha Vermeer. Het verhaal is eenvoudig verteld voor jonge kinderen. 44 pag.

€ 12.90

Boekhandel R. van der Meijden

Nedereindsestraat 7 - 4041 XE Kesteren

Tel. 0488-482226

Email: info@vdmeijden-boekhandel.nl

Website: www.vdmeijden-boekhandel.nl

Ook in de boekhandel verkrijgbaar.

www.derooboeken.nl

Vanaf NU al uw bestellingen

GRATIS verzonden (binnen Ned.)

Kosthuis aangeboden voor jongen in Nieuw-Lekkerland. Gemeubileerde kamer van maandag t/m vrijdag. Tel. 0184-683196

POSITIONS AVAILABLE

Educating Youth for Christian Living

For the next few years, we expect an **URGENT NEED** for teachers, both in elementary and secondary.

Mount Cheam Christian School is connected to the Reformed Congregation in North America (RCNA), which is affiliated with the Gereformeerde Gemeente in Nederland. Our school is located between the mountains of the Fraser Valley in beautiful British Columbia, Canada. Currently, 370 students Kindergarten to Grade 12 (aged 5 to 18) attend our school.

Due to the consistent growth of our church and school community, we would like to connect with teachers that are willing to provide education based on the infallible and unchangeable truth of God's Word (King James Version), as expressed in the Three Forms of Unity, established by the Synod of Dort (1618-1619).

Inquiries: Mr. Jan Neels (Principal) - jneels@mccs.ca

Send resume + cover letter to:

Mr. Jan Neels - jneels@mccs.ca

Mr. Eric Van Maren - ericv@vanmarengroup.com

48988 Yale Road, Chilliwack, BC, V4Z 0B2, Canada +1 (604).794.3072

MOUNT CHEAM
CHRISTIAN SCHOOL

www.mccs.ca

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

Stolk
orgels

NIEUWERKERK A/D IJSSEL

Vrijheidsaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

www.stolkorgels.nl

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

ROUW & GELEGENHEIDSKLEEDING

kindergelegenheidskleding.nl

0577-401193 / 06-36392103

Te huur in Wolphaartsdijk (Zeeland),

een mooie vakantiewoning vlakbij het

Veerse Meer voor max. 4 personen!

Voor meer info en foto's mailen naar:
verhuurwolphaartsdijk@outlook.com

Goedeboeken

nieuw en tweedehands

Kerkbuurt 30, Sliedrecht

0184-769003

www.goedeboeken.nl

Onderwijsvrijwillig(st)er gezocht:

Wie zou het leuk vinden om voor circa 6 maanden, te wonen en te leven in Ethiopië. Wij zijn op zoek naar een onderwijsvrijwillig(st)er die de kinderen helpt met lesgeven. De kinderen zijn 15, 13 en 9 jaar oud. Verwacht wordt dat je een positief christelijke levensovertuiging hebt en minimaal de Havo hebt afgerond. Het gaat om de periode van januari t/m juni 2020. Voor verdere vragen kun je bellen met 0614642028 of mailen naar info@maranathafarm.nl

Zoekt u een mediator
of
organisatie-adviseur?

Bel: 06 - 53868881

www.bvissermediation.nl

www.bvisserconsultancy.nl

RDWOUTDOOR Outdoor-(zater)dagen voor jongens op de Veluwe

Ontspannen, samenwerken en werken
aan zelfstandigheid

D.V. in het voorjaar van 2020 een
spannend scouting-traject!

www.rdwoutdoor.nl

Psychologenpraktijk
Brouwer

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

Hulpverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen

Bij o.a.: ADHD · angst · burn-out · depressie · faalangst · fobie · gedragsproblemen · identiteitsproblemen · lichamelijke spanningsklachten · negatief zelfbeeld · onzekerheid · opvoedingsproblemen · paniek · piekeren · PDD-NOS · relatieproblemen · slaapproblemen · somberheid · spanning · stress · syndroom van Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:

T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

Doorlopend
ruime collectie
nieuwe en
gebruikte orgels
op voorraad.

Bezoek
vrijblijvend onze
showroom.

Orgelcentrum Het Binnenveld
Friesesteeg 56, Rhenen, tel 0317-612010

www.orgelcentrum.nl

Chisomo (11) wil dokter worden...

...maar ze heeft een aangeboren oogafwijking. Haar ouders hebben geen geld voor medische hulp en ze kan nauwelijks naar school. Toch hoeft ze haar droom niet op te geven.

Stichting Stéphanos helpt kinderen als Chisomo met voedsel, kleding, medische zorg en (Bijbels) onderwijs.

voor
€ 15 geeft
u al 3 kinder-
bijbels!

Maak uw bijdrage over op NL74 RABO 0335 3074 50

t.n.v. Stichting Stéphanos of doneer online

via www.stephanos.nl/ikhelp

Presentatie? 06 - 301 671 72 of voorlichting@stephanos.nl

Stéphanos
www.stephanos.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar
verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

Muziek voor het hele gezin

FamilyStream
ONLINE MUZIEK

€ 9,95 per maand

Verrijk uw dagelijkse momenten met FamilyStream. Ervaar het gemak om overal en op elk moment te luisteren naar uw lievelingsmuziek.

U maakt eenvoudig gebruik van FamilyStream via onze app op uw smartphone/tablet of via de webbrowser op uw PC.

Een goed moment

Start nu uw 30 dagen proefperiode op familystream.com

WELKOM BIJ DE
ERFGOED FAMILIE
IN NEDERLAND
OF CANADA

erfgoed

QUALITY FLOORS
FOR EXCELLENT PLANTS

WIJ ZIJN OP ZOEK NAAR NIEUW TALENT!
werkenbijerfgoed.nl of erfgoed.ca/career

Reden genoeg om voor
De Vloerenkoning te kiezen!

- ✓ Thuis uw vloer uitkiezen
 - ✓ Vrijblijvend advies en prijsopgave
 - ✓ Ruime keuze, nieuwste collecties
 - ✓ Meubelstukken ver- en terugplaatsen
 - ✓ Bestaande vloer verwijderen en afvoeren
 - ✓ Geen aanbetaling/vooruitbetaling
 - ✓ Zondag gesloten
- De Vloerenkoning 06-19557166**

Onderwijsassistente **zoekt zelfst.
woonruimte in Barneveld e.o.**
Max. 400 p.m. Tel. 06-12246983

Jonge werkende vrouw **zoekt
zelfstandige woonruimte** in omgeving
Capelle a/d IJssel. Max. 750 euro huur
per maand. Tel. nr. 06-29053151

Tel. 0166 - 69 74 38
begrafenisverzorgingdorst.nl

Voor een respect- en stijlvolle begeleiding

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van
**Johannus
Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavars)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

ontmoeten RD Mannendag

30 november in Apeldoorn, 10.00-15.30 uur

Ontmoet ds. W. Harinck, Karel Post, Jan Baan

Meer informatie en aanmelden: rdmannendag.nl

RD MANNENDAG

 **begrafenisverzorging
Den Hollander**

- Alleen begravenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

🏠 Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
☎ 010 - 460 05 09
✉ info@tdenh.nl
🌐 www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Begrafenisonderneming

 Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl
www.begrafenisondernemingtreur.nl

Colofon

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

Aanlevertijd van kerknieuws en berichten:
uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de
datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aange-
leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, beri-
chten en advertenties zonder overleg aan
te passen, in te korten of zonder opgave
van reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van
de) aangekondigde boeken.

ELSKE WAARHEEN?

ELSKE SCHRIKT OP ALS VADER INEENS ZEGT: 'NU WE SAMEN ZIJN, WIL IK EENS MET JE PRATEN, ELSKE'. HAAR HART BEGINT SNELLER TE KLOPPEN. VADER BEGINT ER ZELF AL OVER!

Vol spanning kijkt ze hem aan. 'Vorig jaar is er voor ons heel wat veranderd en vooral voor jou was ik daar heel blij om. We hebben het goed hier bij opa en oma, maar, Els, een echte boer is je vader niet! Voor opa vind ik het erg jammer, want hij kan best een hulp gebruiken, maar om dit werk altijd te blijven doen, nee, daaraan moet ik niet denken.'

'Wilt u weer liever een draaiorgel?' valt Elske hem zomaar in de rede. 'Nee, daarover denk ik niet meer, maar stil, Els, laat me nu rustig uitvertellen. Voor ons is er weer een verandering op komst en niet alleen omdat ik niet van het boerenwerk houd, maar ik heb nog veel groter nieuws. Jij krijgt een moeder en een zusje.'

Elske, die altijd haar woordje klaar heeft, weet geen woord te zeggen. Wat ze verwacht heeft, dit zeker niet! Nog kijken haar ogen vader vol spanning aan. Spanning, maar ook verwondering. Vader vertelt verder: 'Tante Annie heeft een vriendin en die vriendin is de eigenares van een cafetaria, waar tante Annie weleens helpt. Het is nog een jonge vrouw, 28 jaar en ze heeft een dochtertje van drie, die heet Tessa. Een leuk, eigenwijs ding waar je vast veel van zult houden. Marja is ook een leuke, vrolijke vrouw. Ik zei wel, je krijgt een moeder, maar ze past eerder als vriendin bij je. Ik heb er lang over na moeten denken, maar, Elske, ik geloof, dat we het best fijn zullen krijgen met z'n vieren.'

Drie, twee, één

Het lijkt me niet moeilijk om deze getallen te onthouden. Het zijn geen ingewikkelde lange getallen met een paar cijfers achter de komma. Nee, drie korte getallen die ook nog eens in aflopende volgorde staan. Makkelijk om te onthouden. En ze geven precies aan wat het belangrijkste is om te onthouden.

Drie

Drie stukken. Je kunt de Romeinenbrief in drie stukken verdelen. En deze drie stukken kom je in de Heidelbergse Catechismus ook tegen. Het zijn de drie stukken die ieder kind van God leren zal in het leven. Ellende, verlossing en dankbaarheid. Drie woorden, drie stukken met levenslange lessen.

Twee

Twee wegen. De Bijbel maakt dit op heel veel plaatsen en met veel beelden duidelijk. De profeet Jeremia sprak er al over in Jeremia 21:8: 'Ziet, Ik stel voor ulieder aangezicht den weg des levens en den weg des doods'. Ook de Heere Jezus heeft er over gepreekt. Je kunt het lezen in Mattheüs 7. Indringende woorden: er is een brede en een smalle weg! Er is een brede poort en een smalle poort. Er zijn dwaze bouwers en wijze bouwers. Twee wegen, twee eindbestemmingen.

Eén

Eén Naam. De apostelen hebben er vrijmoedig over gesproken. Lees de Handelingen maar. Preken over de ene Naam tot zaligheid. En wat te denken van Paulus. Hij vat zijn hele levenswerk samen in 1 Korinthe 2:2: 'Want ik heb niet voorgenomen iets te weten onder u, dan Jezus Christus, en Dien gekruisigd'.

Drie, twee, één. Makkelijk om te onthouden. Nodig om te kennen. Onmisbaar om echt te leven.

'En de zaligheid is in geen Anderen; want er is ook onder den hemel geen andere Naam, Die onder de mensen gegeven is, door Welken wij moeten zalig worden'.

Handelingen 4:12

Ds. Labee over:

Toevluchtnemend geloof

Wat is een 'toevluchtnemend' geloof?

Toen vluchtte ik tot Jezus

Bij de uitdrukking 'toevluchtnemend' moeten we persoonlijk altijd denken aan de dichtregels van ds. R.M. McCheyne (1813-1843): 'Toen vlucht' ik tot Jezus, Hij heeft mij gered; Hij heeft mij verlost van het vonnis der wet'. In de Bijbel vinden we niet letterlijk de uitdrukking 'vluchten tot Jezus' maar de zaak vinden we wél. Mensen die met de onhoudbare nood van hun leven uitgingen tot de grote Heelmeester omdat alle andere wegen afgesneden waren. Mooie voorbeelden zijn onder andere Bartimeüs, de Kananese vrouw en de bloedvloeiende vrouw. Het gaat dus om deze zaak: het geloof zoekt een toevlucht bij de Heere, geborgen bij de Zaligmaker van zondaren. Met deze uitdrukking 'toevluchtnemend geloof' wil men het verschil aangeven met een 'bevestigd' geloof. Een geloof wat meer geoefend is in de kennis en genade van de Heere Jezus Christus. We kunnen het niet laten om nadrukkelijk te stellen dat we vanwege onze doodstaat in en van onszelf niet kunnen 'kiezen voor' of 'vluchten tot' Jezus. Eens hebben we gekozen voor satan en van nature nemen we steeds weer de toevlucht tot alles, behalve Jezus. Wat is het een wonder als God onze ogen opent voor die ellendige staat. Ds. W. à Brakel (1635-1711) schrijft in zijn Redelijke Godsdienst: 'Eer iemand gelooft, komt door de prediking des Woords in de mens een overtuiging van zijn ellendige staat in zichzelf, een on-

vergenoegdheid en verlegenheid over zijn staat, zo ten opzichte van zijn zondigheid als strafwaardigheid, met meer of minder heftigheid, 't zij wettisch of Evangelisch. Hij vindt zich van God gescheiden, in welks gunst en vereniging hij ziet zijn zaligheid te bestaan, hij ziet geen raad bij zichzelf, noch bij enige schepsel, hoe hij Gods rechtvaardigheid zal voldoen en de volmaakte rechtvaardigheid zal bekomen. Hij hoort Jezus Christus noemen de Borg te zijn, en begint Hem in Zijn natuur, ambten, vernedering, verhoging te kennen, en hij krijgt een begeerte om Hem tot zijn Borg te hebben'. Brakel schrijft over het (toevluchtnemend) geloof zo treffend: 'Al des mensen werk om te geloven is niet bekwaam om het geloof te verkrijgen, zelfs in de minste trap; God geeft het in 't begin, God bewaart en vermeerderd het, God voleindt het. Die het begeert, moet het van God afbidden, en van Hem wachten; die het heeft, erkenne met dankbaarheid, dat hij het van God ontvangen heeft, en verwachtte al biddende van Hem de vermeerdering'.

Onder de schaduw Uwer vleugelen

Als de Heere iets van dat ware geloof, - toevluchtnemend' of meer 'bevestigd' - schenkt door de Werkmeester van het geloof, de Heilige Geest, zal dat geloof uitgaan naar de Middelaar. Daarom zien we die bloedvloeiende vrouw gaan naar Jezus om de zoom van Zijn kleed aan te raken. En als ze zo de toevlucht neemt tot de Zaligmaker klinkt het van Zijn lippen: 'Dochter, zijt welgemoed, uw geloof heeft u behouden; ga heen in vrede' (Luk. 8:48b).

Wat is het voor die uitgewerkte vrouw meegevallen! Gekomen aan de voeten van Die allerbarmhartigste Heelmeester, Die haar rechtvaardig had kunnen wegsturen. Maar eeuwig wonder: ze mocht Zijn stem horen, Zijn liefdesoog zien en Zijn kracht tot genezing ervaren. Psalm 36 (vs. 8) zingt ervan: 'Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God! Dies de mensenkinderen onder de schaduw Uwer vleugelen toevlucht nemen'. En onze vaders verwijzen in de kantlijn naar Ruth (2:12): 'DE HEERE vergelde u uw daad, en uw loon zij volkomen van de HEERE, de God Israëls, onder Wiens vleugelen gij gekomen zijt om toevlucht te nemen'. Wat een wonder als de Heere zo aanbrengt aan de dis des verbonds om het 'toevluchtnemend' geloof of het meer 'geoefende' geloof te versterken en hongere en dorstige zielen te spijzen en te laven.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.